

Risicotool toont zwakke plekken van bedrijf aan

Van verzekeren naar risico's verminderen

Rabobank Nederland ontwikkelde samen met Interpolis een risicotool speciaal voor de agrarische sector. Deze tool, genaamd Risigo, moet de ondernemer bewuster maken van de risico's binnen het bedrijf. Akker keek mee terwijl een verzekeringsspecialist de tool toepast bij maatschap Van der Steen in Wouwse Plantage.

Risigo is een agrarische risicotool die de bedrijfsmatige risico's van de onderneming in beeld brengt.

Een inventarisatie met behulp van de tool vraagt twee gesprekken. In het eerste gesprek wordt samen met de ondernemer risico's geïnventariseerd en in beeld gebracht. Vervolgens verwerkt de adviseur de gegevens uit het inventarisatiegesprek in een rapport.

In het tweede gesprek wordt de risicoanalyse besproken en aan de hand daarvan kan de ondernemer met name de operationele risico's proberen te verkleinen. Dit kan zijn door het afsluiten van een verzekering, maar bijvoorbeeld ook door een maatregel binnen de bedrijfsvoering door te voeren.

Bij Risigo worden eerst algemene gegevens gevraagd, zoals de bedrijfsdoelstelling, de

financiële doelstelling en situatie en de risicobereidheid. Vervolgens gaat de tool dieper in op het inzichtelijk maken van de risico's op het bedrijf. Aan bod komen de tien door Rabobank geselecteerde risicogebieden: omgeving, bestuur en organisatie, infrastructuur, personeel, automatisering, inkoop, logistiek, operations, marketing en verkoop en service. Per risicogebied worden

Rabobank Nederland heeft een nieuwe risicotool, Risigo, ontwikkeld. De tool heeft als doel de ondernemers inzicht te geven in de essentiële bedrijfsrisico's. Waar er in het verleden polisbeheer werd uitgevoerd, is risicobeheer het uitgangspunt met de nieuwe tool.

gaan lopen. Jullie zijn als bedrijf goed met risicomangement bezig. Dat is goed om te zien."

Vorig jaar, toen de tool net in werking was, was maatschap Van der Steen een van de eerste bedrijven waar de tool werd toegepast. Op dat moment was er qua risicobeheersing weinig inzichtelijk. Daarom is Arjan van der Steen blij met Risigo. „Wij zijn heel bewust bezig met risicomangement binnen ons bedrijf. Dan is het goed dat er een tool is, die ons inzicht geeft in hoe we ervoor staan”, zegt hij, gezeten aan de tafel in de kantine van het bedrijf.

'Faillissement is risico'

Potters vraagt om een terugblik op het afgelopen jaar en of er binnen het bedrijf nog zaken veranderd zijn. „Die zijn er zeker”, zegt Arjan. „We hebben het afgelopen jaar te maken gehad met een faillissement van een van onze grootste klanten. Dat hadden we wel enigszins zien aankomen, maar het was toch wel heel erg schrikken. We zijn er gelukkig zelf goed uitgekomen, maar het had heel anders af kunnen lopen.”

Het heeft ze echter wel tot nadenken aangezet. Werd er in 2014 nog met slechts drie contractgevers gewerkt, in 2015 hebben ze bemiddelingsbureaus ingeschakeld en ze hebben nu 13 contractgevers. Arjan: „Het faillissement van een grote contractgever is voor ons ook een kans geweest naar een andere werkwijze. Een bemiddelingsbureau kost wel geld, maar je hebt dan ook een betalingsgarantie. Ook het hebben van meerdere contractgevers geeft veel rust. ▶

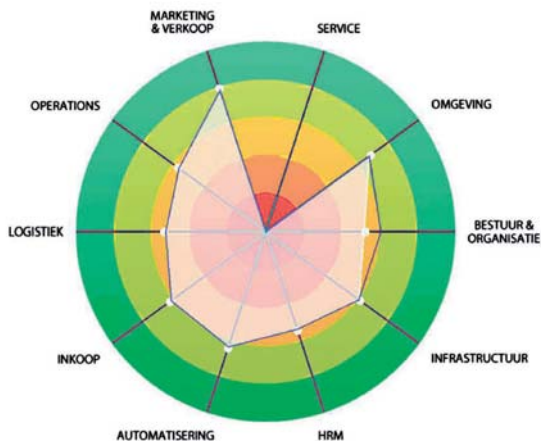
enkele risico's weergegeven die relevant zijn in de sector en voor het desbetreffende bedrijf.

Risicobeheersing

„Vroeger zeiden we verzekeren”, zegt verzekeringsspecialist Nick Potters van Rabobank Roosendaal-Woensdrecht, die de tool uitvoert. „Tegenwoordig gaan we met de ondernemer kijken hoe we de risico's kunnen beperken. Verzekeren is slechts een onderdeel van risicobeheersing van een bedrijf.”

Als alle gegevens opgenomen zijn, worden ze ingevoerd in de tool. Deze laat vervolgens een Risicoradar zien waarbij de tien grootste

risico's in beeld gebracht zijn (zie afbeelding). Een soort van spinnenweb laat zien waar het bedrijf nog aan moet werken en geeft de mate van risicobeheersing weer ten opzichte van wat er in de sector gebruikelijk is. Lopen de lijnen door de rode kleur, dan is er nog werk aan de winkel; het risico is nog niet voldoende afgedekt. Zitten de lijnen voornamelijk in het groen, dan hoeft er voor dat risico-onderdeel niets meer gewijzigd te worden. Zo worden de risico's inzichtelijk gemaakt. Nick laat op zijn tablet zien hoe de Risicoradar van maatschap Van der Steen er op dit moment uitziet. „Dit is wat we vorig jaar opgetekend hebben”, legt hij uit. „Je ziet, de lijnen zijn best wel in het groen

Huidige situatie

Na uitvoeren actie

In het risicoradar is te zien welke maatregelen maatschap Van der Steen al genomen heeft ten opzichte van vorig jaar; hier is de blauwe lijn het groene gedeelte ingegaan. Het risicogebied Service wordt op het bedrijf van Van der Steen niet meegenomen omdat dit niet van toepassing is.

Maatschap Van der Steen heeft al zijn machines voorzien van een tracking-en-tracingsysteem; ook een vorm van risicobeheersing. Via een programma kunnen zij op de computer precies zien welke machine zich waar bevindt.

We zijn nu wat minder kwetsbaar." Een andere verandering binnen het bedrijf is dat er in Nispen een tweede locatie bij gehuurd is. De locatie bevat een woonhuis, loodsen en grond. Twee locaties zorgen eveneens voor risicospreiding.

Risicobereidheid

Dan vraagt de verzekeringsspecialist naar de doelstelling van het bedrijf voor het komend jaar. Het uitvoeren van risicomanagement heeft als doel de risico's te beheersen die de doelstellingen van een onderneming kunnen bedreigen. De doelstelling van maatschap Van der Steen is dus essentieel in het risicomanagementtraject. Arjan antwoordt dat het bedrijf daarmee zelf al aan de slag is gegaan. „We hebben een paar bemiddelingsbureaus in de arm genomen en nieuwe klanten gezocht en gevonden. Hierdoor hebben we het inkomensrisico meer gespreid. Dat is een doelstelling voor de korte en middellange termijn. Waar we voor de langere termijn naar kijken is uitbreiding op tulpen. Het areaal is echter nu groot genoeg voor onszelf. Bij uitbreiden zullen we iemand moeten aannemen. Daar denken we over na. Want dat is ook een risico.”

Als tweede komt de financiële doelstelling aan bod. Maatschap Van der Steen heeft naar aanleiding van het faillissement van een van haar klanten alle contracten opnieuw nauwkeurig bekeken, om zoveel mogelijk risico's uit te sluiten.

Als laatste wordt risicobereidheid besproken. Maatschap Van der Steen heeft hier zelf al goed over nagedacht. Veel risico's zijn al ingedekt in de contracten. Op het moment dat het product in de fust van de eigenaar zit, is het risico voor hem. In het materiaal kan nog wel wat gedaan worden. Bij schade

aan de trekker bijvoorbeeld wordt schade onder de 2.500 euro nauwelijks gemeld. „Meestal repareert de ondernemer die zelf. Maar valt de schade hoger uit en moet er snel vervanging zijn, dan is het een optie om dit te verzekeren.”

Risicobeperking

Diverse punten van risico's met de daarbij behorende effecten worden besproken. De invloed van het weer op de gewassen is zo'n punt. „Bij droogte kunnen we er snel haspels bij regelen. Dat hebben we via burens gedaan. We hebben zelf ook een greppelfrees zodat we in geval van langdurige regenval snel water kunnen afdalen”, zegt Arjan. „Door niet alle gewassen in dezelfde omgeving te planten beperken we ook het risico. De hagelbuien vallen om onverklaarbare redenen eigenlijk altijd in een bepaalde streek. Hier, in Wouwse Plantage, nauwelijks. Daar houd je rekening mee in je bouwplan.” Het is niet mogelijk om een overmachtclausule in het contract op te nemen. „Wat je oogst, krijg je betaald. Verder gaat het niet.” Van der Steen is wel geïnteresseerd in een weersverzekering. „Wel afhankelijk van de premie.”

Een ander belangrijk punt voor de maatschap zijn de logistieke bewegingen. Vorig jaar is besloten om het transport over de weg niet te

verzekeren omdat zo goed als alle producten afluand weggingen. Dit jaar is daar verandering in gekomen. De maatschap gaat zelf bollen spoelen en dus zullen er meer bollen naar het erf getransporteerd moeten worden. De kans dat er een kar bollen omkiept, is niet zo groot, maar het effect ervan wel. „Stel dat er een kar met hyacintenbollen omkiept, dan praat je toch over een fors bedrag op die kar. Dan is nadenken over zo'n verzekering niet verkeerd”, meent Arjan.

Wat als iemand uitvalt?

Nog een belangrijk punt zijn de personen binnen de maatschap. Wat als er iemand uitvalt? „Daar hebben we goed over nagedacht. We zijn met vier operationeel. Ieder heeft zijn eigen specialiteit, maar we weten ook goed van elkaar waar we mee bezig zijn. Als er iemand uitvalt, kan een van de anderen het werk overnemen. Praktisch gezegd: we zijn allemaal vervangbaar.” Een arbeidsongeschiktheidsverzekering hebben de vier maten dan ook niet afgesloten. Alle contracten, werkzaamheden en andere zaken zijn gedocumenteerd en worden bijgehouden. Dit risico vinden ze voldoende afgedekt. Toch wil Nick nog weten of ze het risico kunnen dragen. „Mocht er blijvend iemand wegvallen, dan overwegen we om het bedrijf te herstructureren”, zegt Arjan. „We zijn eerder geneigd om naar een ongevallenzekerering te gaan dan naar een arbeidsongeschiktheidsverzekering.” Aan het eind van het gesprek vindt iedereen dat deze risicoanalyse zeker zinvol is geweest. „Het is goed om één keer per jaar met elkaar hierover te praten. Zo blijven we scherp. Op het land en in de werkplaats moet hard gewerkt worden, maar dit is ook belangrijk.” ■

Bedrijfsgegevens

Maatschap Van der Steen is gevestigd in Wouwse Plantage (West-Brabant). De maatschap bestaat uit Arjan en zijn vrouw en hun drie zonen, Abraham, Adriaan en Arjan. Het bedrijf richt zich voornamelijk op contractteelt. Het bedrijf teelt jaarlijks ongeveer 275 hectare bloembollen (lilies, krokussen, hyacinten en gladiolen), eerste- en tweedejaars plantuien, wortelen en schorseneren. Voor de laatste teelt wordt voornamelijk loonwerk gedaan.